

Pakket van maatregelen bij Dyslexie en Dyscalculie

Dyslexie Algemeen:

Gedurende de gehele schoolperiode wordt door de docenten zoveel mogelijk aandacht gegeven aan de volgende punten:

Stimuleren

- Schriftelijk werk wordt, zo mogelijk met gerichte aanwijzingen, beoordeeld.
- Bij het beoordelen van schriftelijk werk leiden spellingfouten alleen niet tot een onvoldoende, tenzij het werk uitsluitend over spelling gaat.
- Besproken wordt hoe de leerling een bepaalde taak aangepakt heeft, zo nodig wordt er bijgestuurd.

Compenseren.

- Wanneer aantekeningen gemaakt worden, wordt nagegaan of de leerling in staat is dit op een redelijke manier binnen de gegeven tijd te doen. Als dat niet het geval is, dan mag de leerling een kopie maken van de aantekeningen van een klasgenoot.
- De leerling wordt er op gewezen dat hij/zij een tekstverwerker (met spellingcorrector) kan gebruiken als hulpmiddel.
- Tijdens de les worden hulpmiddelen ter beschikking gesteld, zoals Woordenlijst van de Nederlandse Taal, en een woordenboek.
- Huiswerk wordt in alle rust en tijdig opgegeven en op het bord genoteerd.
- Over de aanpak van huiswerk en het bestuderen van een tekst wordt informatie gegeven.
- Bij een leerling met ernstige leesproblemen wordt met de leerling overlegd over het al dan niet geven van een leesbeurt in de klas. Een eventuele noodzakelijke leesbeurt bij de moderne talen om de uitspraak te toetsen, mag door de leerling worden voorbereid.
- Leerlingen met ernstige leesproblemen worden gewezen op de mogelijkheid ingesproken literatuur en ingesproken schoolboeken aan te vragen.
- Voor een proefwerk/schriftelijke overhoring wordt extra tijd gegeven
- De te bestuderen stof wordt zo veel mogelijk in een context aangeboden,

Dispenseren

- Bij de overgang zijn de bestaande normen van toepassing. Bij dyslectische leerlingen wordt in geval van een knelpunt, gestreefd naar individuele oplossingen, mits er voldoende compensatie is.
- In extreme gevallen kan een leerling ontheffing van een moderne vreemde taal verleend worden (dit kan alleen in overleg met en met goedkeuring van de onderwijsinspectie).

Algemene compenserende maatregelen:

1. Leerlingen met dyslexie maken 100% van het werk en krijgen indien nodig tijdsverlenging. Dit houdt voor de docenten in dat zij een overhoring of repetitie zó maken dat die ruim binnen het lesuur gemaakt kan worden.
2. Bij de niet-talen vakken worden spellingfouten (in principe) niet meegerekend.
3. Er wordt naast schriftelijk werk eventueel mondeling overhoord.

4. Het is verstandig in leerjaar 3 zoveel mogelijk de talen **niet** te kiezen.
5. Leerlingen die zijn aangewezen op een laptop, mogen die binnen de school gebruiken. Hiervoor is een protocol laptop gebruik opgesteld.
6. School kan voor dyslectische leerlingen schoolboeken ingesproken aanvragen en zodat zij deze met een daisypeler thuis kunnen beluisteren.

Begeleiding per leerjaar:

Leerjaar 1: Extra ondersteuning

Tijdens het eerste leerjaar wordt er voor de leerlingen die dit nodig hebben extra hulp gegeven door de Remedial Teacher. Deze leert de leerlingen zo goed mogelijk met hun problemen om te gaan.

Leerjaar 2: Dispensatie bij de Moderne Vreemde Talen

Voor dyslectische leerlingen die door hun handicap in leerjaar 2 in de problemen dreigen te komen is extra dispensatie mogelijk. Het betreft leerlingen die door vier talen zo hard moeten werken, dat hun cijfers of hun gezondheid te lijden hebben. In overleg met de betreffende docenten, de leerling en de ouders wordt afgesproken dat hij of zij de talen Frans en Duits alleen nog van de vreemde taal naar het Nederlands leren. Zij hoeven die taal dus niet meer te leren schrijven. Als zij hiervoor kiezen mogen zij in leerjaar 3 deze talen niet meer kiezen. Dit wordt bekeken na het tweede cijferoverzicht.

De leerling die in het 1^e leerjaar extra ondersteuning heeft gekregen, komt in het 2^e leerjaar een of meerdere keren terug bij de remedial teacher om na te gaan of het goed gaat en of hij/zij nog wel werkt op de manier die goed voor hem/haar is.

Leerjaar 3

Voor de dyslectische leerlingen in leerjaar 3 gelden de algemene maatregelen zoals hierboven omschreven. Bij de schoolexamens die gelden voor het eindexamen krijgen zij tijdsverlenging van 25 % van de tijd.

Leerjaar 4

Hierbij wordt uitgegaan van de richtlijnen van het ministerie. Daarin is bepaald dat er voor een leerling van wie een verklaring van dyslexie, afgegeven door een orthopedagoog of een psycholoog, op school aanwezig is de volgende dispensatie mogelijkheden zijn:

1. Tijdsverlenging van ten hoogste 30 minuten voor de toetsen van het Centraal Examen en 25 % van de tijd voor het schoolexamen.
2. De tekst van het examen in grootschrift.
3. De tekst van het examen ingesproken op een geluidsdrager.
4. Gebruik van de computer bij een selectie van vakken.

Pakket van maatregelen bij Dyscalculie

Gedurende de gehele schoolperiode wordt door de docenten zoveel mogelijk aandacht gegeven aan de volgende punten:

Stimuleren

- Er wordt begrip getoond voor de problemen
- Er wordt efficiënte ondersteuning geboden bij het leren en het onthouden
- De leerlingen wordt geleerd om op een structurele manier naar oplossingen te zoeken.

Compenseren

- De leerling mag bij overhoringen en repetities gebruik maken van een hulpkartaat met rekenregels en oplossingsschema's die door de school wordt aangeboden.
- De leerling maakt een kaart met zijn/haar eigen struikelblokken. Deze bespreek hij/zij regelmatig met de leerkracht.
- De leerkracht ondervraagt de leerling mondeling bij uitval.
- De leerling mag een rekenmachine gebruiken, tenzij dit van te voren anders is aangegeven.
- Indien nodig krijgt de leerling examens met cijfers uitvergroot.
- Rekenfouten worden niet betrokken in de beoordeling indien ze niet specifiek getoetst worden.

Remediëren:

- Bij zwakke resultaten krijgt de leerling bijkomende oefeningen en oplossingen om de leerling de juiste volgorde van de stappen te helpen automatiseren.
- De leerling krijgt oefening vooral gericht op automatisering.

Dispenseren:

- De leerling wordt waar mogelijk vrijgesteld van hoofdrekenen.*

* In verband met de rekentoets die de leerlingen die in het schooljaar 2009-2010 zijn gestart moeten maken bij hun eindexamen, bestaat de mogelijkheid dat zij toch moeten hoofdrekenen. Dit wordt dan verplicht gesteld door de overheid. Daarom zal bij de rekenlessen ook aandacht besteed blijven worden aan het hoofdrekenen tot duidelijk is wat de eisen van de overheid hierin zullen worden.

Algemene compenserende maatregelen:

1. Leerlingen met dyscalculie maken 100% van het werk en krijgen indien nodig tijdsverlenging. Dit houdt voor de docenten in dat zij een overhoring of repetitie zó maken dat die ruim binnen het lesuur gemaakt kan worden.

Wat doet de Waldheim-mavo?

In het algemeen:

- Het beleid dyslexie en dyscalculie vaststellen.
- Docenten voorlichten over dyslexie en dyscalculie en letten op de uitvoering van het beleid.
- Aan de docenten een lijst geven waarop is aangegeven van welke leerlingen er een dyslexieverklaring en/of dyscalculieverklaring aanwezig is. De leerlingen die op die lijst staan, komen in aanmerking voor de compensatie- en dispensatiemogelijkheden.

In leerjaar 1:

- Toetsen spelling, lezen en rekenen afnemen, corrigeren en uitwerken.
- Ouders op de hoogte brengen van de uitslag hiervan en de voorgestelde maatregelen
- Reken-, spelling-, en leeshulp geven.
- Ouders uitnodigen voor een voorlichtingsavond.
- Contact houden met de betreffende leerling, om na te gaan of het goed gaat.

In leerjaar 2:

- Bij de eerste rapport bespreking in november met de collega's van klas 2 overleggen of een leerling met dyslexie in aanmerking komt voor dispensatie bij Frans en/of Duits.
- Ouders van de desbetreffende leerling uitnodigen voor een gesprek tijdens de gespreksmiddag/avond.
- Waar nodig gesprekken met de leerlingen zelf om na te gaan of zij voldoende scoren en niet door hun dyslexie of dyscalculie in de problemen komen.

In leerjaar 3:

- Leerlingen volgen in hun vorderingen en waar nodig met hen in gesprek gaan.

In leerjaar 4:

- Met de leerlingen de dispensatiemogelijkheden voor het examen doornemen.
- Op de ouderavond in september de ouders na afloop apart uitnodigen. Met hen de dispensatiemaatregelen bespreken. De ouders maken vervolgens in overleg met hun kind een keuze. In een contract geven zij aan bij welke vakken zij van een of meerdere maatregelen gebruik willen maken.
- De zorgcoördinator zorgt er vervolgens voor dat deze keuzes voor het Schoolexamen en Centraal Examen bekend zijn bij de inspectie en de administratie.

Wanneer leerlingen de school verlaten krijgen zij de kopie van hun verklaring terug.

Wat kunt u als ouders doen?

- Uw kind helpen bij het plannen en het zich aan de planning houden.
- Structuur aanbieden zoals: huiswerk maken op een vaste plek, kamer netjes houden, tas goed inpakken, enz.
- Samen met uw kind taalvakken doornemen, oefenen en een spellingschrift maken.
- Samen met uw kind de rekenvakken doornemen en helpen op een structurele manier het rekenwerk aan te pakken.
- Oefenen met www.wrts.nl voor de talen.
- Lid worden van “Balans”, vereniging van ouders van leerlingen met leerproblemen.